

Kapittel XII. Om skjønnsnemnder og framgangsmåten ved skjønn

Jf. rekvisisjonsloven § 12, § 13, § 14, § 15 og § 16.

§ 23. Lokal skjønnsnemnd skal ha tre medlemmer med varamedlemmer. Fylkesmannen oppnevner to av medlemmene med varamedlemmer, ett av disse medlemmer som leder. Det tredje medlem med varamedlem oppnevnes av sjef for militært kommandodistrikt (distriktskommandosjef/tilsvarende).

Militære myndigheter skal som en del av beredskaps- og mobiliseringsforberedelsene vurdere om det er behov for endringer i de lokale skjønnsnemnders antall og virkeområder, og innmelde dette til Forsvarsdepartementet.

Medlemmer eller varamedlemmer som oppnevnes av fylkesmannen, bør ikke velges blant personer som er mobiliseringsdisponert til de militære styrker, herunder heller ikke personer som har fått innvilget utsetting med frammøte ved mobilisering. Ved oppnevningen må det tas hensyn til den militære sikkerhet.

Hvis noe skjønnsmedlem gjennom slektskap eller på annen måte står i et så nært forhold til den part det er rekvirert hos, at medlemmet vil være ugild (jf. lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker, kap. II), skal det fratre skjønnet og et varamedlem skal kalles inn. Hvis det i nemnda rår tvil om et skjønnsmedlem skal fratre, avgjøres habilitetsspørsmålet av fylkesmannen.

Skjønnsmedlemmene plikter å møte. Har et skjønnsmedlem forfall, kan det permitteres av lederen i skjønnsnemnda. Dersom lederen har forfall, eller lederen er i tvil om medlemmet kan meddeles permisjon, avgjør fylkesmannen saken.

Hvis ikke annet er bestemt, tilkommer de medlemmer og varamedlemmer av skjønnsnemndene som ikke er oppnevnt av militær myndighet, samme godtgjørelse fra staten som lov av 17. desember 1982 nr. 86 (rettsgebyrloven) fastsetter for skjønnsmenn. For reiser utbetales dessuten godtgjørelse etter statens reiseregulativ.

§ 24. Lederen av skjønnsnemnda sørger for at det blir ført protokoll over avholdte skjønnsforretninger. I protokollen innføres det nødvendige om ytelsens art, mengde og kvalitet, og godtgjørelsens og/eller erstatningens størrelse. Etter avholdt skjønn skal protokollen underskrives av samtlige skjønnsmenn, med angivelse av hvor og når skjønnet ble holdt. Protokollen oppbevares av lederen, og han skal tilskrive den som rekvisisjonen var rettet til med en bekreftet utskrift av protokollen. Har ytelsene vært fordelt på flere leverandører, skal det gå fram av protokollen hvor mye hver enkelt har levert og hvilke beløp den enkelte er tilkjent. Protokollen skal således inneholde opplysninger om:

- a. Sammensetningen av skjønnsnemnda.
- b. Tid og sted for skjønnsforretningen.
- c. Partene eller deres representanter.
- d. Skjønnsmedlemmenes habilitet.
- e. Skjønnets gjenstand og grunnlaget for kravet og eventuelt størrelsen av dette.
- f. Skjønnsnemndas avgjørelse. Samtlige medlemmer av skjønnsnemnda underskriver protokollen.

§ 25. Når skjønn er påkrevet, skal rekvirenten uten unødig opphold gi vedkommende skjønnsnemnd underretning om dette og anmode nemnda om å avholde skjønn. Underretningen sendes som regel gjennom fylkesmannen med mindre forholdene i krig skulle gjøre en annen fremgangsmåte nødvendig. Samtidig skal rekvirenten gi nemnda alle opplysninger som er nødvendige. Lederen av skjønnsnemnda sammenkaller nemnda og fastsetter tid og sted for skjønnsforretningen, dersom dette ikke er fastsatt av rekvirenten. Innkalling skal skje uten ugrunnet opphold.

Lederen av skjønnsnemnda sørger for at nemnda blir fulltallig ved om nødvendig å kalle inn varamedlemmer. For øvrig legges rekvisisjonsdokumentet til grunn for skjønnet. Dette legges fram av den som rekvisisjonen er rettet til, jf. kap. VII.

§ 26. Partene (rekvirenten og den det er rekvirert hos) varsles av nemnda om tid og sted for skjønnsforretningen. I protokollen innføres partenes navn og adresse. Hvis den det er rekvirert hos, ikke møter selv, kan en annen møte som hans representant. Han skal da legge fram fullmakt for parten, når nemnda krever det. Møter ingen for den part det er rekvirert hos, kan skjønn likevel holdes om nemnda finner det forsvarlig.

§ 27. Skjønnsnemnda skal i den grad det er praktisk mulig besiktige skjønnets gjenstand, enten å få gjenstanden fremlagt eller ved befarung på stedet.

Hvis det ikke er mulig å gi skjønnsnemnda anledning til å besiktige det som er rekvirert, skal skjønnsnemnda legge den beskrivelse som foretas ved gjennomføring av rekvisisjonene og andre opplysninger som nemnda innhenter, til grunn for skjønnet.

I protokollen skal nemnda gi en beskrivelse av den gjenstand som er skadet eller rekvirert. Nemnda skal gjøre rede for hva det rekvirerte består i, art, mengde og kvalitet. Før nemnda tar opp saken til realitetsvurdering skal den kontrollere at tapet, skaden eller ytelsen omfattes av rekvisisjonen, og skal sammenholde beskrivelsen av skjønnets gjenstand med de rekvisisjonsdokumenter som er lagt fram. Dersom grunnlaget for erstatningskravet ikke er en rekvisisjon eller den gjenstand som er skadet ikke er rekvirert, skal nemnda avvise kravet.

§ 28. Partene har adgang til å gjøre rede for sitt syn på saken og angi kravets størrelse. Nemnda fører til protokolls hvilket saksforhold den finner bevist, med mindre dette allerede er sagt under beskrivelsen av skjønnets gjenstand og ytterligere utgreiing ikke er nødvendig. Nemnda innhenter uttalelser fra vitner og sakkyndige i den utstrekning den finner det nødvendig.

§ 29. Skjønnsnemnda skal fastsette erstatning i penger for ytelser, tap eller skade som følge av rekvisisjon. Ved skjønnet legges dagens alminnelige priser til grunn. Viser det seg at skjønnet gjelder ytelser der det på forhånd er foretatt takst, skal nemnda henvide saken til rekvirenten med attestasjon om kravets riktighet. Skjønnsnemndas avgjørelse skal være skriftlig og skal grunnis, jf. forvaltningsloven § 23 og § 24. For øvrig gjelder bestemmelsene i forvaltningsloven kap. V Om vedtaket, så langt de passer.

Skjønnsnemnda skal forberede og avgjøre saken uten ugrunnet opphold, jf. forvaltningsloven § 11 a.

Skjønnsnemndas avgjørelse kan av partene påklages til Forsvarsdepartementet. Fristen for å klage er tre uker, jf. forvaltningsloven § 29. Klagen skal være skriftlig og fremsettes for skjønnsnemnda, jf. forvaltningsloven § 32. Skjønnsnemnda skal foreta de undersøkelser som klagen gir grunn til og kan oppheve eller endre sin avgjørelse dersom den finner klagen begrunnet, jf. forvaltningsloven § 33. For øvrig gjelder bestemmelsene i forvaltningsloven kap. VI Om klage og omgjøring, så langt de passer.